N° 2023 1853

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franko door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 17 DECEMBER.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels, tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 16 December.

De heer Zijlker was gisteren de eerste spreker over het voorstel der negen, welk voorstel hem daarom welkom was, omdat het een aanval is op het akcijnsstelsel, dat hij meent ter zijde te moeten worden gezet. En hetzij het voorstel aangenomen wordt of niet, de diskussie zal altijd eene schrede nader zijn om het gebouw der akcijnsen te doen instorten. Hij vangt aan met dien uitval tegen de akcijnsen in het algemeen, wier strekking hij verderfelijk noemt om den druk, den omslag, de formaliteiten, de eenzijdige werking en de belemmering van bedrijf. 't Is wel wat te sterk gekleurd. En eene oorlogsverklaring tegen alle akcijnsen is juist niet het geschikste middel om het voorstel der negen aannemelijk te maken. Wel is waar, hadde hij vrije keuze, hij zou liever het gemaal afschaffen. Maar de heer Zijlker is redelijk genoeg om te erkennen, dat de schatkist geen 4 millioen kan missen. Hij zal zich derhalve met het voorstel bevredigen, dat slechts 16 ton van de begrooting uitschrapt. Hij toont aan, dat de finantiën die som kunnen ontbeeren, en dat de voorgestelde maatregelen doel zullen bereiken door een grooter deel van de bevolking in staat te stellen tot gebruik en ruimer gebruik van vleesch. Hij schetst ten slotte den treurigen toestand der arbeidende klasse en den kommer en elende waartegen zij te kampen heeft.

De heer Sloet tot Oldhuis is door het voorstel verrast, gelijk andere medeleden; maar die verrassing is hem aangenaam geweest, omdat hij in het voorstel ziet eene aanvulling en voltooijing van zijn amendement op de gemeentewet, om den akcijns op de schapen en varkens af te schaffen. Hij is geheel voor het voorstel. Hij ziet daarin een toonbeeld van ekonomische wijsheid, en hij zou het daarom ondersteunen, om 't even door wie het ware voorgedragen. Door de afstemming toch zullen niet de voorstellers worden getroffen, maar de talrijke klassen in ons land, die het slagtoffer zouden zijn van onze twisten; en dan dubbel wee over de bisschops-quæstie. De spreker geeft de redenen op, waarom hij voor zal stemmen. Zij zijn gelegen in den toestand der mindere en arbeidende klasse, wie hij genegen is, niet omdat hij een gevoeliger hart bezit, dan een ander, maar omdat hij die klasse van ingezetenen van nabij kent. Hij schetst in de eerste plaats het nut dier arbeidende klasse en hare goede geaardheid; hoe zij arbeidt en de algemeene welvaart bevordert; hoe zij, bij gevaren van buiten, de wapens opvat; bij gevaren van binnen, gaarne redding aanbrengt. Daarna komt hij tot het voorstel zelf. Hij laat de verdediging van de afschaffing van het tonnegeld over aan de vertegenwoordigers der handelsteden; maar hij meent nu toch reeds te moeten opnemen, wat de heer Groen gezegd heeft bij de *prise en considération*, dat het tonnegeld geen invloed op de prijzen der levensmiddelen zou uitoefenen. Spreker bestrijdt zulks met aan te toonen, dat er regtstreeks verband is tusschen de scheepston en de vleeschton. De ekonomie-politiek is het *fort* niet van den heer Groen, zoo min als van den heer van Goltstein, dien de spreker vervolgens bestrijdt. De afgevaardigde uit Utrecht zweeft te veel in de wolken, om juist te kunnen weten wat er zoo al op de aarde omgaat, en daarom is het hem te vergeven, als hij beweert, dat het bezwaar der tonnegelden wel kan gedragen worden. De vraag toch is niet hoeveel belastingen de handelaars en reeders kunnen dragen; maar welke zeehaven voor den Europeeschen handel de meeste voordeelen aanbiedt. Het doel nu van het voorstel is, om den handel van banden te ontslaan, om langzamerhand te komen tot het porto-franko van Willem IV. Vervolgens komt de spreker tot aanmerkingen over den akcijns op het geslagt vooral wat de werking betreft. Hij bevindt dat die den producent een gedeelte zijner inkomsten ontneemt, den kapitalist in vruchtbaardere ondernemingen belemmert en het leven duur maakt. Hij acht den akcijns op het geslagt onregtvaardig, omdat hij ongelijk drukt. Dit laatste bewijst te veel; want er is geen belasting te vinden die steeds en overal volkomen gelijkmatig drukken zal. De belastingen zouden dan alteraal onregtvaardig zijn. Maar in zooverre toch heeft de spreker volkomen gelijk, dat in deze belasting veel speling is overgelaten aan de willekeur der beambten, naar gelang deze door hunne kontroleurs meer of minder worden aangespoord tot het produktief maken der akcijnsen. De heffing van den akcijns baart uit dien hoofde veel twist. Eindelijk wederlegt hij nog eenige tegenwerpingen; als daar zijn: dat het schapen- en varkensvleesch duurder is geworden na de afschaffing van den akcijns, als of dit niet alleen aan den marktprijs ware te wijten; dat de slagters een monopolie zullen blijven uitoefenen en de akcijnsen in hunne beurzen opsteken; alsof ook zij niet door de vrije konkurrentie en den vrijen invoer van geslagt vleesch worden beheerscht; dat de rijken alleen het voordeel van de akcijns-afschaffing zouden genieten, alsof de rijken het *geheele beest* aten, terwijl toch ten minste de afval voor de mindere standen blijft. Hij eindigt met te waarschuwen, dat het voorstel niet *dadelijk* goede gevolgen zal hebben, maar met der tijd en toont ten slotte aan, dat er physieke noodzakelijkheid bestaat voor de arbeidende klasse, om een goede voeding te erlangen. Waaromtrent hij onder anderen wijst op eene memorie van den direkteur van het gesticht *Meerenberg*, die van meening is dat de krankzinnigheid vooral in Amsterdam toeneemt door het gemis van goede voeding.

De minister van Finantiën komt op tegen de bewering, dat kontroleurs hunne kommiesen »ophitsen" om de aangiften te verhoogen. Het is gebleken, dat vele ingezetenen de belasting ontduiken; daartegen moet gewaakt worden.

De heer Sloet antwoordt: dat hij niets heeft tegen de inning en de surveillance van bestaande belastingen, maar hij was opgekomen tegen de overdrijvingen van ambtenaren die hunnen dienstijver te ver trekken. En dezulken zijn er niet slechts in de streek waarvan de heer Sloet heeft gesproken; maar ook elders b. v. in Noord-Brabant.

De heer van der Brugghen had den moed om het voorstel nog gisteren te komen bestrijden, bepaaldelijk om de politieke strekking. Hij trad niet in andere beschouwingen. Hij heeft volkomen regt, dat hij nu, bij deze diskussie zoowel als bij de *prise en considération*, de politieke zijde der quæstie mag doen gelden. Dat is allezins geoorloofd. Maar is het ook doelmatig, is het raadzaam? Dit moeten de »vrienden" zelven weten. Politiek gewigt is aan de quæstie verbonden, ook dit moeten wij den eerwaardigen spreker toegeven. Wij gelooven dat het in strijd is met de inzigten der regering, en dat onder de voorstellers twee vorige ministers voorkomen is evident. Het is even evident dat het voorstel populair is. Zoodoende treedt de heer van der Brugghen niet in eenige *inquisitie* wanneer hij de politieke zijde der vraag nagaat, want hij let daarbij slechts op een feit dat tastbaar is. Hij behoeft dus niet te treden in het geweten der voorstellers of zij *kwade* bedoelingen hebben. Daarvan kan in geen geval ook spraak zijn. Hoe zou men in de Kamer van *kwade* bedoelingen kunnen spreken, en wij zeggen niet *parlementair* zijn, maar slechts de meest alledaagsche beleefdheid in acht nemen? De heer van der Brugghen is wel goed van al die verklaringen in de Kamer te komen afleggen, en hij moet niet weinig met zich zelven verlegen zijn, om daartoe af te dalen. Hij vraagt eindelijk of het wel »eerlijk" is eene zaak af te stemmen alleen omdat zij van deze of geene rigting komt. De vraag zelve getuigt van den twijfel waarin de spreker verkeert. Hij erkent zelf dat het »zeer partijdig" is; maar voegt er aan toe dat zulks hier de quæstie niet is. Wat is dan de quæstie? Dit geeft hij daar voor aan: Hier is quæstie van donatie aan mindere klassen en liberaliteit door de schatkist te verleenen; maar onder de onereuse voorwaarde, dat met de aanneming der donatie ook worde aangenomen de politiek, die ze ons aanbiedt. Het is als of iemand zeide: ik zal u eene som cadeau doen, mits ik baas in uw huis zij. Ziedaar het bezwaar van den heer van der Brugghen. Wij maken geene aanmerking op het woord donatie, noch op de liberaliteit der schatkist, noch op de onereuse voorwaarde, noch op de vergelijking, waarmeê de spreker zich en de zijnen voorstelt als de bazen van het huis van Nederland. Zij behooren in het woordenboek der Nederlanderachtigheden. Maar wij vragen slechts, alles toegevende, of door de verwerping van het voorstel de politieke rigting der voorstellers niet meer op den voorgrond zal worden gebragt, dan door de aanneming? De »vrienden" mogten die politieke zijde der quæstie, die zij in hunnen onberaden ijver geheel over het hoofd zien, wel eens bestudeeren. Wij gelooven dat zulks meer vrucht zou opleveren dan het ter kwader ure ter sprake brengen van de *lex agraria* der Romeinen, als een bezwaar tegen het voorstel. Door zulke overdrijvingen bewijst men slechts zijne onmagt.

De heer Beens begrijpt dat beter. Hij vraagt niet welke politiek de rigting voorstelt, maar of het voorgestelde *goed* of *slecht* is! Hij zal voorstemmen, omdat hij het voorstel goedkeurt. Hij betwist niet, dat ook de mindere klassen moeten bijdragen tot instandhouding van den Staat. Hij verlangt slechts dat men haar niet te veel late betalen. Hij beroept zich op de woorden van den heer van Hall ten jare 1847, die *dezelfde* het akcijnsstelsel naar waarde te qualificeeren. Hij vindt geene overwegende finantieële bezwaren, die verhinderen, dat de mindere klassen eenigermate verligt worden. Hij betreurt de houding der regering ten deze, die nog eergisteren verklaarde, dat de tijd daartoe nog niet gekomen was. Intusschen, ook hij had liever het gemaal dan het geslagt afgeschaft; maar dewijl de regering niets doet, en in de Kamer verschil bestaat over hetgeen de voorkeur zou verdienen, zoo zal hij zich met het voorstel vereenigen.

De heer v. d. Veen is, zoo als 't betaamt, voor al wie de politieke zijde te veel bekijkt, er een valsch oog op heeft, en derhalve blijkbaar mistast, tegen het voorstel, als om ... te hebben met zoo groote ruwheid, die niet begrijpt, dat juist daardoor de politieke zijde van de voorstellers een des te meer populair aanzien krijgt. De heer van der Veen heeft nog een ander bezwaar. Hij vindt geen *equivalent* voorgedragen. Hij is bevreesd voor de kosten. Dat is zeer loffelijk. Maar hij had wat grondiger reden moeten aanvoeren, waaruit het zou kunnen blijken, dat er *waarschijnlijkheid* van te korten bestaat. Daarin is hij te kort gebleven, althans als wij aannemen dat deklamatiën niet voor argumenten gelden. Hij wil intusschen wel veranderingen in ons belastingstelsel toelaten, mits het geschiede door *verplaatsing*, niet door afschaffing. Dat is zeer konsequent. Hij wil een *income-tax*. Zoo, dat hadden wij niet verwacht. En wij erkennen gaarne, dat wij hem, om dien *wil*, veel vergeven van hetgeen hij zich in zijne redevoering heeft laten ontvallen. Hij zal het voorstel niet aannemen, alhoewel 't hem toelacht, omdat daardoor de quæstie van een in te voeren *income tax* niet in haar geheel blijft. Dat is eene geldige reden, en die wat meer afdoet, dan het politiek vooroordeel, dat den spreker in 't begin zijner rede afschrikte. Bovendien meent hij nog dat het gemaal voor het geslagt in aanmerking moest komen.

De heer Oosting heeft zich drie vragen voorgesteld, die wij beknoptelijk zullen mededeelen. 1°. Welk is het doel van het voorstel? Het is tweeledig. Een *edel* doel, te gemoet te komen aan de behoeften des volks. Maar er is nog een ander, een politiek. Men wil het verloren terrein terug winnen, en dat kan er niet door. 2°. Zijn de middelen in overeenstemming met het welbegrepen belang des volks? Volstrekt niet; want de schatkist kan 't niet verdragen, dat er belasting worde afgeschaft. 3°. Zal het doel bereikt worden? De spreker gelooft het *niet*; maar hij is er toch wel een weinig bang voor, al zegt hij dat niet. Hij drukt te veel op de politieke zijde om daaromtrent volkomen gerust te zijn. Hij meent, dat de mindere klasse daarbij weinig baat zal vinden. Hij ontwikkelt zulks op dezelfde gronden als in het verslag is betoogd, en eindigt met den wensch, dat het Nederlandsche volk met volkomene kennis van zaken over de beslissing der Kamer zal oordeelen, in de hoop wel te verstaan, dat bij eventueele verwerping, de voorstellers niet *populair*, de verwerpers niet *impopulair* zullen worden. Hij kon in dien wensch wel eens zeer te leur gesteld worden.

De heer Storm van 's Gravensande meent, 1°. dat thans

[illegible] iets moet gedaan worden, en hij betreurt het, dat de regering zich daartoe niet bereids heeft laten vinden. 2°. komt hij op tegen de wel een weinig sterk gekleurde tafereelen over de armoede en den druk der belastingen. Men kan over het al of niet onraadzame dezer schilderingen verdeeld zijn; maar onbetwistbaar is het, dat de armoede en de last der accijnsen groot, en de opgehangene tafereelen niet overdreven zijn. Wij meenen, dat de spreker zelf niet weinig overdrijft als hij de voorname oorzaak der armoede zoekt in het misbruik van den drank en in de zucht om zich boven zijn stand te verheffen. De spreker schijnt niet te weten, dat het misbruik van drank in de meeste gevallen het gevolg is dan wel oorzaak van armoede. Overigens, al is de zucht bij velen groot om zich boven zijn stand te verheffen, en al veroorzaakt die zucht in sommige gevallen armoede, zij is geene voorname oorzaak van de ten onzent algemeen heerschende armoede. Dat hij liever de ontheffing van het gemaal verkiest, dan die van het geslagt, dat is te billijken, en zeker als dit voorstel wordt aangenomen, zal het gemaal op de *rogge* vooreerst wel moeten blijven. Hij erkent, dat er gegronde klagten zijn tegen de heffing van den akcijns op het geslagt; hij belijdt dat de volksvoeding niet goed is; maar hij gelooft niet dat het er in Engeland vooral in de fabrijkplaatsen beter mede gesteld is. Dat gelooven wij ook niet. De armoede is nergens schreeuwender dan in het schatrijke Engeland, waar de hongerdood zijne tenten permanent heeft opgeslagen. Maar wat doet zulks hier ter zake? Spreker intusschen, wenscht wel de volksvoeding te verbeteren, maar ziet geen kans, om zulks bij de wet te doen, evenmin als de armoede door de wet kan worden weggenomen. Dat is volkomen waar, maar zulks belet niet, dat eene wetgeving daartoe kan bijdragen, en het ook daarom *verpligt* is te doen. Hij eindigt met finantiëele bezwaren, vooral ontnomen aan den duren tijd, die vermeerdering van uitgaven voor Oorlog, Marine en Openbare Werken zal noodig maken; behalve nog dat, hem de politieke gezigteinder niet volkomen bevredigend is.

De heer Rijk is tegen het voorstel, omdat de tijd daarvoor niet rijp is naar de verklaring der regering. Hij zal evenwel gaarne medewerken tot ontheffing van lasten, zoodra het oogenblik zal zijn gekomen. Hij acht overigens het voorstel noodlottig. Waarom? Als het aangenomen wordt en het tegenvalt, dan zal 't geen effekt verkrijgen. Dat is zeer juist. De heer Rijk is niet dood, omdat hij nog leeft. De la Palisse wist dit reeds. De vraag is slechts, of er grond is om te vermoeden, dat het tegen zal vallen? Wordt het verworpen, zegt de heer Rijk verder, dan zal men zeggen, de meerderheid der Kamer heeft het niet gewild, en ook de regering niet; maar de negen mannen zijn de vrienden des volks. Dat is volkomen juist gezien. Maar daarom is het voorstel nog geen *twistappel* te midden der Kamer en der natie geworpen. Het voorstel is slechts eene ongelegenheid voor het ministerie en zijne vrienden. Maar de heer Rijk mag het vergeten, dat *vigilantibus jura obveniunt*. Hij is geen regtsgeleerde. Maar als bevelhebber moest hij dat toch in de praktijk kennen. Overigens is hij voor de afschaffing van het tonnegeld; maar daar is geen haast bij, meent hij. Hij besluit met de hoop uit te drukken, dat de regering zal meenen iets, tot verligting van de mindere klasse te kunnen doen. Hij belooft daartoe zijne medewerking.

De heer Blaupot ten Cate is de laatste woordvoerder van gisteren. Hij acht het teregt verkeerd alles van de regering te verwachten; want de *charité légale* leidt tot socialisme, gelijk hij aanmerkt. Maar de regering kan beletselen van welvaart wegnemen, wat drukt leenigen, en dit is het doel, dat het voorstel schijnt te hebben beoogd. Hij ziet in dit voorstel geene politieke strekking, om eenige rigting op den voorgrond te plaatsen. Dit is waarlijk al te naïef. Het voorstel moet onvermijdelijk de voorstellers populair maken. Maar ieder, die wil, kan in die populariteit deelen, door er zijne stem aan te geven, of een beter voorstel te doen. Met meer grond beweert de spreker dat men aan het voorstel zijne stem kan geven zonder de politieke rigting der voorstellers te volgen. Met der daad, als wij de voorstellers wilden bestrijden, dan zouden wij ons met hun ontwerp ten minste vereenigen, indien wij niet een nog beter voorstel wisten te doen. Maar de spreker stelt de politiek op zijde en vraagt 1°. of er belemmeringen in het akcijnsstelsel bestaan, die opgeruimd kunnen worden? Hij antwoordt ja; de akcijns op het vleesch is eene premie tot smokkel, en de Engelsche verbruiker is door onzen akcijns bevoorregt boven den Nederlandschen. 2°. Hebben de voorstellers de geschikte middelen aangewend en het juiste punt getroffen? Spreker was daaromtrent lang in onzekerheid; maar na alles goed te hebben nagegaan, is hij tot de meening der voorstellers gekomen. Hij had wel liever het gemaal vrij gemaakt, maar hij zal niet daarom tegen het voorstel stemmen, omdat het *a*) toch indirekt komt ten bate der mindere klasse; *b*) omdat de ontlasting der middenklasse terugwerkt op de lagere; *c*) omdat de greep in het staatsinkomen niet te groot is; en *d*) omdat de regering niets heeft gedaan. Hij licht deze vier stellingen breedvoerig toe. Hij eindigt met de betuiging, dat hij, zoo er een voorstel van de regering kwam, dit liever zou ondersteunen. Nog op dit oogenblik zou het hem aangenaam zijn, als de regering het voorstel *overnam*, gelijk de vorige regering zulks gedaan heeft met het voorstel tot afschaffing van den akcijns op de varkens en schapen. Maar de regering acht het *ontijdig* thans tot vermindering van lasten over te gaan. Hij integendeel meent dat het meer dan tijd is. Spreker mag daarom het voorstel niet verwerpen, al is 't dat het niet van de regering komt. Spreker wil haar gaarne ondersteunen; maar hier is geen strijd van personen, maar een vraagpunt van welzijn des volks, dat de volksvertegenwoordiger geroepen is te behartigen.

Daarmeê is de zitting tot heden verdaagd.

Veldtogt van 1810. — De generaal Kaminski. — Aanval op Schumla. — Belegering en bestorming van Routschouk — Negatieve uitkomsten van den Veldtogt. (Zie ons Nommer 2020).

Aan graaf Kaminski ontbrak volharding: eene onschatbare hoedanigheid in den oorlog, bovenal tegen de Turken, die zeer hardnekkig zijn. Hij deed zijne troepen terugtrekken zeggende: »Het verveelt mij, het leidt tot niets." Die slecht ondersteunde aanvallen hadden hem 2000 man gekost; de Turken verloren 200 man. Toen veranderde hij zijne operatien in eene omsluiting; maar de gansche berg moest omsingeld worden, dat eene magt tweemaal grooter dan de zijne zou vereischt hebben. Na eene onvolledige omsluiting gedurende tien dagen zag hij een konvooi van eenige honderde van Adrianopel komende kameelen Schumla binnengaan, en ongeduldig van zijne insluiting af ziende sloeg hij den weg in naar Routschouk om in persoon de belegering dier belangrijke vesting te bespoedigen.

Die belegering duurde bereids eene maand en werd bestuurd door een moedigen maar onbekwamen ingenieur, die zijn punt van aanval slecht gekozen had. De vesting werd gekommandeerd door een uitmuntend Turksch officier genoemd Bosniak-Agha, gewezen luitenant van Mustapha Baïractar. Het garnizoen was 10000 man sterk, daarbij niet gerekend de inwoners, die 6000 strijders, waaronder 2000 Christenen leverden. De Graaf Kaminski toonde zich zeer ontevreden en verweet den chef der genie de misslagen van zijn plan. Intusschen spoorde de opperbevelhebber, ongeduldig een einde er aan te maken de werkzaamheden aan, daardoor zelf aan de regelen der kunst falende dien ten gevolge onbedachtzame overijling. Men haastte zich bresbatterijen op te rigten en bres te schieten; toen ze beschouwd werd als genaakbaar, hetgeen echter niet zoo was, beval hij den 3den Augustus een algemeenen aanval.

De Russen, ten getale van 20,000, in vijf kolommen geschaard, zonder de reserve te rekenen, bestormen moedig de vesting, schoon door het schroot vernield wordende. Men meende al de Turksche kanonnen onbruikbaar te hebben gemaakt; maar Bosniak, een ondervindingrijk krijgsman, had zich niet vermaakt met het beantwoorden der uitmuntende artillerie des belegeraars; hij had een groot gedeelte zijner stukken doen achteruit stellen, om ze op het beslissend oogenblik wederom in batterij te brengen, derwijze, zonder het te weten, de voorschriften van Vauban zelven uitvoerende. De belegeraars hadden verzuimd de contrescarpe te laten springen, zoodat de Russen aan den kant der gracht komende, niet er konden nederdalen dan met ladders, terwijl zij bloot stonden aan een hevig schrootvuur, aan het geweervuur en de door de Turken geworpen handgranaten. Vervolgens moesten de ladders tegen den muur worden geplaatst en ook tegen de bres, hoe onvoltooid was ze. De soldaten aarzelen, verschrikt door het verlies dat zij geleden hebben en door de moedige houding der Turken. Zij blijven in de grachten, met geweerschoten het geschut des vijands beantwoordende, of zoeken eene schuilplaats aan den voet der wallen. Aan ééne kolonne gelukt het nogtans de bres te beklimmen, maar ze wordt teruggedreven. Het stormloopen was mislukt. Te vergeefs geven de officieren zich den dood over om hunne soldaten aan te vuren, maar de soldaten keeren uit de gracht terug; te vergeefs doet de opperbevelhebber hen met knootslagen tot eene nieuwe bestorming voortdrijven, niets kan hun aanvankelijk vuur aanwakkeren. De Russen hadden meer dan 8000 man verloren, 340 officieren en een generaal.

Na zulk eene groote nederlaag veroorzaakt door de overijling van graaf Kaminski en ten gevolge van een te blind vertrouwen in de uitmuntendheid zijner troepen, was hij verpligt het beleg in eene blokkering te veranderen en de gansche maand Augustus werkeloos te blijven. Ondertusschen vereenigden [illegible] hulpkorps, en een groot korps nabij [illegible] Batin, aan den oever van den Donau, acht mijlen boven Routschouk. [illegible] stelling was sterk en steil; een legerkorps was er afgeslagen, toen de opperbevelhebber den 6 September zich derwaarts in persoon begaf. Met zijn uitmuntend talent het geheel der stelling beoordeelende, deed hij een omweg van vijftien mijlen om een bergplat te bereiken, dat achter het Turksch legerkamp zich verhief. Hij kon het kamp nu bereiken en te gelijk zijne steilste flanken aanvallen. Na een bloedig gevecht van drie dagen werd het kamp stormenderhand ingenomen, ondanks de moedige en wanhopige verdediging der Turken.

Het Russische leger onderging een aanzienlijk verlies, maar de overblijvenden maakten een rijken buit.

Bosniak-Aga, wien geen hoop meer overbleef terwijl de levensbehoeften begonnen te ontbreken, ontving de opeischingen die hem gedaan werden, maar hij weigerde hardnekkig Routschouk over te geven, indien men hem niet met zijn volk en de inwoners met hunne goederen den vrijen aftogt vergunde, eene voorwaarde, die hem te gereedelijk door graaf Kaminski werd toegestaan, daar deze ongeduldig door de langdurigheid der belegering was geworden. Giurgewo, op den Wallachijschen oever, tegenover Routschonk, werd vervolgens gedwongen tot kapitulatie. Graaf Kaminski besteedde de twee laatste maanden van het gunstige jaargetijde om zich van Sistova en Nikopoli meester te maken, welke steden aan den Donau tusschen Routschonk en Widdin liggen.

Den 23 November betrok het Russische leger zijne winterkwartieren in Wallachije en in de veroverde gewesten.

Meester van al de Bulgarijsche vestingen, behalve Schumla en Varna, die hij wilde laten liggen, besloot generaal Kaminski het volgende jaar den Balkan door westelijk Bulgarije over te trekken, Nikopoli tot het middenpunt zijner operatiën neulende, om zich van daar naar Sophia en Ratza te rigten. Alzoo de grenzen van Servie volgende, vertrouwde hij dat Czerni-George, die steeds tegen de Porte in opstand was, hem een hulpkorps van 30 of 40000 man zou kunnen toevoegen. Zulk een grootsch plan, dat volstrekt het Turksche leger van Schumla als niets telde, zou eene bovenmenschelijke magt vereischt hebben. Wat de veldtogt betreft, dien graaf Kaminski geëindigd had, hij bewijst de hardnekkigheid der Turken, hunne standvastigheid in het verzamelen van nieuwe troepen na al hunne nederlagen, en bevestigt eindelijk de meening, door Montecuculli en Prins Eugenius geuit omtrent de ontzaggelijke moeijelijkheden van een oorlog tegen de Turken.

De *Courrier de la Drôme* bevat het volgende schrijven uit de Ardèche nopens een [illegible] waarvan het kasteel van den heer R. het tooneel is geweest:

De broeder van den heer R. had dezen voor eenige jaren een jongen witten ijsbeer uit Rusland medegebragt, die door eene zorgvuldige oppassing, het toedienen van raauw vleesch en talrijke indompelingen, tegenwoordig een krachtvol dier geworden is. Voor eenige dagen nu wilde men, bij gelegenheid dat de eigenaar een feest zou vieren, de krachten en den moed van dit kind der IJszee beproeven en hem ten dien einde laten vechten met eenige honden, die tot bewaking van het kasteel dienden.

Door eene toevallige omstandigheid, die de ouden ongetwijfeld als een voorteeken zouden hebben aangemerkt, was die naam van den hond, die met den beer het eerst in aanraking kwam, *Turk*. Het was een moedig dier, dat zich vroeger door talrijke daden had onderscheiden, doch thans oud en bijna zonder tanden is. Reeds bij den eersten aanval, werd hij, in weerwil van zijn moed en tegenstand, door een trap van den beer op eene ruwe wijze op den grond geworpen en hij zou alstoen zeer zeker door de verwoede omklemming van zijn vijand den dood hebben gevonden, ware niet eene onverwachte hulp voor hem opgekomen. Twee andere honden, een van Engelsch en de ander van Fransch ras, wierpen zich met al de kracht, die de jeugd en de gewoonte van te vechten vermogen te geven, op den overwinnaar, en noodzaakten hem al spoedig, om niet alleen zijne prooi los te laten, maar zelfs om met hen te vechten, waarvan het gevolg was, dat de ijsbeer, bijna verscheurd door hunne tanden en met bloed overdekt, zich genoodzaakt vond om zich overwonnen te verklaren, en op eene erbarmelijke wijze den terugtogt aan te nemen.

Het is onnoodig hierbij te voegen, dat iedereen verheugd was, den ouden *Turk* aan zulk een dreigend gevaar ontsnapt te zien, en dat onophoudelijk met den meesten lof gewaagd werd van de *Engelsch-Fransche* tusschenkomst, die voor den eersten zulke gelukkige gevolgen gehad heeft.

Men meldt uit Gorinchem, dd. 13 December:

Door het veelvuldige drijfijs in de rivier de Merwede is het schip van schipper J. Dekker, geladen met rogge van Dordrecht naar 's Hertogenbosch bestemd, tusschen het ijs vastgeraakt en tegen de punt van eene plaat gedreven; hier ontdekte de schipper dat zijn vaartuig lek was, en was reeds bezig om te trachten eenige zijner goederen op de plaat op het drooge te brengen, waar hij mede het leven van zich en de zijnen zou hebben

legen te redden, toen op de noodseinen, die het deed, de stoomboot *de Stad 's Bosch*, kapitein van Haeften, hem dadelijk te hulp snelde en na het schip met veel moeite en inspanning uit het ijs te hebben gewerkt, het binnen de sluis op het Zederikkanaal sleepte, waar het naauwelijks was, of het begon dadelijk te zinken, doch daar het lek door het ijs veroorzaakt en dus hoog was, is er nog weinig van de vracht uit, of het schip legde zich en liet was boven water, waardoor er slechts weinig rogge nat is geworden. *(H.)*

— Door het Departement van Binnenl. Zaken is, bij beschikking van 8 dezer, aan den heer H. A. Schaap, Jszoon, te Amsterdam, tot wederopzegging, vergunning verleend voor eene stoombootdienst, met eene, twee of drie schroefbooten, van Amsterdam, over Weesp en Utrecht, naar Vreeswijk en tusschenplaatsen, heen en weder, tot vervoer van reizigers en goederen.

(Vóór) het in werking brengen dezer dienst, moet echter het daartoe betrekkelijke reglement worden ingezonden en goedgekeurd.

's GRAVENHAGE, 15 Dec. H. M. de Koningin heeft weder kunstwerken ... de regentessen van de ... een Breischool te Apeldoorn, ter verloting, voor gezegde inrigting en aan die te Amsterdam gevestigde vereeniging tot ondersteuning van hulpbehoevenden, ... om te dienen als prijs voor de aanstaande verloting van genoemde vereeniging.

— Zijne Hoogw. Mgr. J. J. van Vree, Bisschop van Haarlem, heeft reeds in de Kerk van het *Binnenhof* en in het *West Einde*, aan ruim 1300 geloovigen het H. Vormsel toegediend. Heden had dit in de kerk op de Prinsegracht plaats. Morgen zal zulks in de kerk in de *Assendelftstraat*, Vrijdag in het *Katholieke Weeshuis* en Zaturdag in de kerk te *Scheveningen* geschieden.

— 15 Dec. De luitenant generaal F. O. A. de Stuers, bevelhebber over het leger in Neêrl. Indiën, zal morgen, Vrijdag aanstaande, deze stad verlaten. Heden zal de heer de Stuers aan een afscheidsdiner deel nemen, dat hem door H. M. de Koningin-Moeder is aangeboden.

— De minister van Marine heeft het noodig geacht, de ouders en voogden die verlangen mogten, dat hunne zonen of pupillen in het volgende jaar als *adelborst voor de eigenlijke zeedienst* op de koninklijke akademie voor de zee- en landmagt, worden toegelaten, *voorloopig* te herinneren, dat zoodanige jongelingen, welke op den 1 Januarij 1854 den vollen ouderdom van *dertien* jaren hebben bereikt en hun *zestiende jaar* nog niet zijn ingetreden, tot het examen voor de genoemde betrekking bepaald, zullen kunnen uitgenoodigd. Zullende voorts, te zijner tijd, de *gewone jaarlijksche oproeping* door de departementen van Marine en Oorlog worden aangekondigd.

SCHEVENINGEN, 14 December. Er bevinden zich alhier sedert gisteren avond twee Engelsche stoombooten voor de kust. De eene is die van de *Steam Navigation Company*, om, daar de vaart op onze rivieren reeds gestremd schijnt te zijn, passagiers en brievenmalen naar Engeland over te brengen. Het is de boot *Concordia*, kapitein Stranack. De andere boot is *the Monarck*, die eene metalen kabel aan boord heeft, bestemd voor eenen onderzeeschen telegraaf tusschen Engeland en Schotland. Zij komt voor onze kust met het doel eene boei te ligten en eene andere daarvoor in de plaats te stellen.

Men spreekt reeds van het spoedig vertrekken van twee pinken met bokking naar Oostende, terwijl het te voorzien is, dat eerstdaags, bij aanhoudenden vorst, ook verzendingen van vee en goederen naar Engeland en Frankrijk zullen plaats hebben. Er zijn nog slechts vier haringschuiten afwezig.

Met de kustvisscherij blijft het treurig gesteld. De wenk, dezer dagen door een onzer dagbladen gegeven, om eene stoomboot in dienst te stellen, ten einde de visch van de pinken af te halen, en de kosten die dit zou veroorzaken, te vinden uit het bedrag der van 's Rijkswege verleend wordende premien, wordt door velen als zeer uitvoerbaar beschouwd.

LUXEMBURG, 10 December. Heden is een adres, door al de Priesters dezer stad onderteekend, aan den HW. Aartsbisschop van Freiburg gezonden.

BATAVIA, 24 Okt. Maandag den 10 Oktober is de Bataviasche tentoonstelling met den meesten luister geopend, welke verhoogd werd door de tegenwoordigheid van Z. Exc. den gouverneur generaal, die wel had opzich willen nemen de tentoonstelling in persoon te openen, en bij zijne aankomst door de direktie werd ontvangen met eene aanspraak van haren president, welke door Z. Exc. op eene toepasselijke wijze werd beantwoord. De expositie wekte, zoo te Batavia als daar buiten, veler belangstelling. Het getal der van elders toegevloeide menigte was aanvankelijk niet onaanzienlijk.

Tot en met den 20 Oktober bedroeg het totaal cijfer der bezoekers 5901, waaronder 3700 inlanders en militairen.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Donderdag, 15 December.

In deze zitting is bepaald, dat de beraadslaging over het wetsontwerp, houdende bepalingen betrekkelijk het bouwen, planten en het maken van andere werken binnen zekeren afstand van vestingwerken van den Staat, en dat tot bekrachtiging eener met de Ned. Handel-Maatschappij gesloten overeenkomst, zullen gehouden worden den 19 Dec. des voormiddag ten 12½ ure.

TWEEDE KAMER.

In de zitting van heden zijn de algemeene beraadslagingen aangevangen over het voorstel van 9 leden tot afschaffing van den accijns op het geslagt en van het tonnegeld op zeeschepen. De Vergadering zal morgen de behandeling van dat voorstel voortzetten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 December. Over Triëst zijn uit Konstantinopel berigten ontvangen loopende tot 5 dezer. Het gebeurde in de haven van Sinope was bekend geworden en had de oorlogzuchtige stemming der bevolking ongelooflijk verhoogd. De Fransche admiraal was met twee schepen der geallieerde vloot naar Sinope vertrokken; twee andere waren naar Varna onderzeil gegaan. Men achtte het waarschijnlijk dat de vereenigde vloot zich naar de Zwarte Zee zou begeven, om nieuwe ontmoetingen tusschen de Turksche en Russische oorlogschepen te voorkomen.

De Engelsche gezant te Teheran heeft de diplomatieke betrekkingen met den schach van Perzië afgebroken, die zich tegen Turkije verklaard heeft. Eene Perzische armée heeft zich naar de Turksche grenzen op marsch begeven.

— Mgr. de Aartsbisschop van Tuam (Ierland) heeft aan de *Univers* 100 francs gezonden, voor de inschrijving ten behoeve van den Aartsbisschop van Freiburg. In een schrijven, dat deze bijdrage vergezelt, leest men:

»Met diep leedwezen vernamen wij alles, wat er te Baden is geschied, en al dat lijden herinnert ons weder aan de vreeselijke beproevingen, die onze eigen Kerk heeft moeten verduren en onder welke gevolgen wij nog gebukt gaan. In den schadelijken en goddeloozen oorlog, dien de Protestanten ons aandoen, beijveren zij zich om het volk van den Godsdienst te ontscheuren door het van hunne landhoeven te verjagen, zonder eenige barmhartigheid, wanneer die arme, onwetende, maar vrome pachters het aan een eigenaar durven weigeren over te gaan tot een anti-katholieke associatie, of zich te laten inschrijven, ten einde aan dezen of genen predikant een genoegzaam getal leden te verzekeren, waardoor hij een jaarlijks inkomen van duizend ponden sterlings magtig wordt.

»Gruwelijke verkrachting van de geheiligde regten der menschheid en der godsdienst, en waartegen de wetgeving geen enkele regel van bescherming bevat. Die staat van zaken is onder ons reeds zoo gewoon en oud, dat zo bij hen die er niet van dalijk mede bekend is, geen deernis opwekt. Van daar ook ons de overtuiging die hier thans vast staat, dat de onzalige landverhuizing, die ons arm vaderland teistert, niet eer zal ophouden, zoo lang er geen afdoende maatregelen genomen zijn tegen de vervolgzieke woede der protestantsche secten."

De gebeurtenissen te Madrid schijnen van vrij ernstigen aard, althans de zittingen der Cortes zijn bepaald geschorst. Wat zal nu gebeuren? 't Is moeijelijk te zeggen. Mag men dan een Madridsche korrespondentie, door de *Patrie* van Parijs gepubliceerd geloof hechten, dan zou het ministerie voornemens zijn den storm het hoofd te bieden. »Sterk, gelijk het zich voelt", zoo luidt onder anderen die korrespondentie, »door het onbegrensd vertrouwen van den troon, sterk door de ondersteuning van ons moedig leger, sterk door de goedkeuring des volks, sterk door de meerderheid in de kamers der gedeputeerden, sterk door de reden, de geregtigheid en de wet, zal het niet het lot der Spaansche natie overleveren in de handen van een dozijn lieden wier doel het is, zich van de magt, onverschillig hoe, meester te maken."

»De koningin en het land rekenen op de ondersteuning en de vastberadenheid van den generaal Blaser minister van Oorlog. Van aard vredelievend, en begaafd met de achtenswaardigste hoedanigheden, zal hij zijne plaats weten te vervullen als een man van wien het land een groote dienst, het heil der maatschappij verwacht."

ENGELAND.

LONDEN, 15 December. De overwinning door de Russen te Sinope behaald, wordt bijna in alle bladen aangevallen en met de sterkste kleuren veroordeeld, als beleediging over het gedrag van Rusland uit gemonsterd. Terwijl de *Times* zich in de hevigste bewoordingen uitlaat en verlangt dat de vereenigde eskaders thans krachtdadig tusschen beide zullen komen, drijft de *Morning Herald* met het zegevecht den spot en zegt:

Onze zeelieden lagchen dapper over het nieuws dat zes Russische linieschepen bij Sinope zes Turksche fregatten hebben aangevallen en vernield. Vooreerst 't is niet denkelijk dat er zes of zeven Turksche fregatten tegelijk zich in de zeehaven bevonden hebben en ten andere, men zal weldra zien dat die zes fregatten veranderd zullen worden in een konvooi bestaande uit een fregat, een stoomboot en vijf of zes transportschepen. Ga nu eens na welk eene overwinning die zes Russische linieschepen bevochten hebben; eene overwinning zoo groot, dat een enkel Engelsch of Fransch linieschip het de moeite niet zou rekenen er over te spreken.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 15 Dec. Generaal Andronikoff heeft de Turken bij Akalzick geslagen, waarbij de laatsten volgens ... vier duizend man verloren hebben.

Het bevestigt zich, dat Perzië aan Turkije den oorlog verklaard heeft.

— De Russische legatieraad, de heer Fonton, is naar Petersburg ontboden, als zijnde bestemd tot gevolmagtigde, in geval de Porte tot het aanknoopen van vredesonderhandelingen mogt besluiten.

— 16 December. Naar luid van het officiele rapport van den Russischen generaal hebben de Turken in het jongste gevecht bij Achalzich 2000 dooden, en zijn er 7 vaandels en 12 stukken geschut door de Russen met de bajonet prijs gemaakt.

BERLIJN, 14 Dec. De *Neue Preuss. Ztg.* die men als goed onderrigt kan beschouwen wat Rusland betreft, verzekert dat de Czaar verklaard had, niets te willen afdoen van zijne eischen ten aanzien der Porte, en dat vorst Mentschikoff in groote gunst is. Bovendien verzekert dat blad, dat het Weener protocol van 5 Dec. niets bevat dat door het Petersburger kabinet niet zou kunnen geteekend worden, zelfs het beschouwt dat protokol als eene officieele akte, waarbij Frankrijk en Engeland afzien van hun verzet tegen Rusland.

»Rusland, zoo luidt de *Zeitung*, heeft uit alles de vrijheid van handelen om met kracht den oorlog aan den Donau voort te zetten, want de twee westelijke mogendheden, door gemeene zaak met de twee Duitsche mogendheden te maken, hebben zelven plaats aan hare ... ... aan de westelijke mogendheden, dat zeer kategorieke bevelen naar Konstantinopel zijn gezonden, om eene scheiding der Engelsche en Fransche vloten in de Zwarte Zee onmogelijk te maken."

KEULEN, 13 Dec. Van Gelder is door de R. K. geestelijkheid aldaar aan den H. W. Aartsbisschop van Freiburg een adres gezonden, ook van de geestelijken van het Dekenaat Jülich is een zoodanig adres aan gegaan.

— Paderborn, 4 Dec. Aan het hier verschijnende *Westfälischen Kirchenblatte*, is, gelijk men vernomt eene *Waarschuwing* gedaan.

BRESLAU, 9 December. Men verneemt uit zekere bron dat de Pauselijke nuntius te Weenen, kardinaal Viale Prela bereids voor het begin der geweldige maatregelen der Badensche regering zijne bemiddeling tusschenkomst had aangeboden, doch werd geweigerd werd. Thans nu men ziet dat men op den betreden weg het doel niet kan bereiken, heeft de regering zelve die tusschenkomst verzocht, doch in de plaats hebbende omstandigheden is ze op hare beurt door den kardinaal afgewezen, aangezien van geene schikking sprake kan zijn dan na de herstelling van het *status quo* en de schorsing der geweldige maatregelen. Men verwacht met ongeduld eene allokutie van Z. H. den Paus.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 15 December.

ONTROUWD (15 Dec.): J. de Verwer met H. B. Te Winkel. - M. van der Paauw met M. Voordisch. - P. de Haan met C. Bosch.

OVERLEDEN (9 Dec.): E. van den Bergh Boterhoven, 63 j. (13 Dec.): M. C. Everhardt, wed. H. van Zeggeren, 77 j. (14 Dec.): P. S. van Beeta, 4½ j. - R. A. van Buren, geb. Willing, 45 j. — (15 Dec.) J. H. Schut, wed. H. W. Schefer, 74 j.

Heden, 15 Dec., teekende de Thermometer Schaal Fahrenheit

's morgens	8	ure	20½ graden.
's middags	12	»	28
's namiddags	4	»	23½
's nachts (laagste stand)			24

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	pCt.	15 DEC.	16 DEC.		
NEDERL. Werkel. Sch. à	2½ pCt.	61⅝	61 9/16	61 11/16	61⅝
Dito Dito	3	73⅞	73 11/16		
Dito Dito	4	92 13/16	92⅞		
O. I. Leening 1844	4	91 15/16	92¾		
Amortis. Syndic.	3½		92⅛		
Handel-Maatschappij	4½	125			
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.		50½	50⅝		
FRANKRIJK, Obligatien 1008					
SPANJE, Nieuwe	1	21 7/16	21½		
Dito	3	45½			
Dito Binnenl. à 6/m.		41 7/16	41 7/16		
Coup. Bewijzen.		5¼	5¼	5 5/16	
Amortisable Schuld		2¾			
PORTUGAL te Londen	5	36¾	36 11/16	36 11/16	
Dito uitgestelde		15			
RUSL. bij Hope 1798 en 1816	5	104⅝	104¾	104⅝	104⅝
Dito Dito 1828 en 1829		103	103		
Cert. bij H. 1831 en 1833		94⅜			
Dito	4½	95	94¾	95	
Dito bij Hope	4	88¼	88⅛	88⅛	
Dito bij Stieglitz en C°.			87⅛		
Dito bij id. 5de Serie	4		87⅛		
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito		68⅜	68⅛	68⅛	
POLEN, Certifikaten	4	81¼			
Dito Aand. à fl. 500			158½		
Dito met Lot. à 300					
AMERIKA, Bank-Actiën			4¼	4¼	
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	76¼	76½	76½	
Dito 1852					
Dito 1847	2½	39¾	39⅝		
Dito 1851	2½	39⅝	39⅝		
Dito 1849	5	91½	91⅝	91¾	
Nat. Bank bij Goll en C°.					
Dito	4				
Letter B	5	91⅝	91⅝	91¾	
Aand. met Loting fl. 500					
Nieuwe dito		250			
NAPELS, Cert. Rothschild en Bonnaer	5 pCt.				
BRAZILIE te Londen 1824	5	95			
Dito Leening 1843	5				
PERU	4½	63½	64¼	65	
MEXICO Nieuwe	3	22 11/16	22 11/16		
VENEZUELA à £ 100	3½				
GRENADA à £ 100		21			
Dito Uitgestelde		8¼	8		
EQUADOR à £ 100					

Mexiko onbepaalde 22¼.

Handel en variatie waren heden in Hollandsche noch vreemde fondsen van eenig meldenswaardig belang.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt., Prolongatie 4 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55¼	Livorno	2/m.	f 88⅝
	zigt	» 56	Napels	»	» 81
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg		» 1.85
	1/m.	» 55½	Weenen	6/w.	» 30
Madrid	3/m.	» 242	Augsburg	»	» 35
Cadix	»	» 242	Frankfort	»	» 98¼
Seville	»	» 239	Hamburg	2/m.	» 35 1/16
Bilbao	»	» 240		zigt	» 35 5/16
Lissabon	»	» 40¼	Londen	2/m.	» 11,55
Porto	»	» 40½		zigt	» 11,65
Genua	2/m.	» 45½	Rotterdam		⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 15 Dec. Belg. leen. 2½ pc. 54¼; 1840, 1842 4½ pc. 96¼; 1852, —; Spanje 1—3 pc. 21¼; Binnenl. 3 pc. 41½, Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 80½.

PARIJS, 15 Dec. Fransche 3 pc. 74.80; 4½ pc. 101.—; Spanje 3 pc. Binnenl. 42½; id. 1 pc. 21½; Russen 4½ pc. —; Met. 5 pCt. —; Romeinsche Leening 1850 93.

LONDEN, 15 Dec. Consols 94⅛; Mexiko 24⅝.

WEENEN, 15 Dec. Met. 5 pc. 93⅛; Bank-Aktien 1382; Loten fl. 250 —; Wissel op Londen 11.16; Zilver 15.

HAMBURG, 13 Dec. Engl. Cert. 100⅛; Den. 3 pc. 79; 5 pc. 97; Oostenrijk Met. 5 pc. 92; Spanje 1—3 pc. 20¼; Binnenl. 3 pCt. 38⅛; Mexiko 19.

FRANKFORT, 15 Dec. Met. 5 pCt. 80⅛; W. Bank-Aktiën 1394; W. Loten fl. 250, —; Spanje 1 pCt. 21½; id. 3 pCt. 41½; Wissel op Weenen 103¼.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 16 Dec. Rogge tot verhoogde prijzen met veel handel verkocht: 118 ℔ Donau f 308; 118 ℔ Berdiansky f 306; 120 ℔ n. Petersb. f 326; 117 ℔ n. Arch. f 316; 114, 115, 116, 117 ℔ g. Gedr. f 300, f 304, f 308, f 312. Tarwe, Garst en Haver zonder handel.

Boekweit onveranderd: 122 ℔ Gordijker f 275 bij uitslijting.

Op 9 vaten Olie in Dec. ek. 72½ Lijnzaad. In veiling 1 last Odessa f 358; ... Raapolie op 6/w. f ... Vliegend f 39½; 1°. Mei ek. f 40½; Sept. f 38½; Oct. f 38 ... Dec. f 39. *Lijnolie* op 6/w. f 31, Vliegend f 30½. *Hennepolie* op 6/w. f 38½. *Raapkoeken* per 1040 st. f 84, 86. *Lijnkoeken* per 104 st. f 11, 14.

ANTWERPEN, 15 Dec. *Koffij.* De vraag heeft zich zeer verlevendigd en heden zijn wederom afgedaan 1410 balen Brazil en cirka 2500 balen Domingo.

Granen. Voor Tarwe en Rogge heeft zich de markt goed staande gehouden met weinig zaken.

BORDEAUX, 12 Dec. *Voorloop.* 3/6 houdt zich staande op fr. 194 voor dadelijk.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek	f 23,40	a —	Pruissische	f 34⅜	a —
Napelsche	—,—	„ —	Spaansche	—,—	„ —
Div. in £St.	11,57½	„ —	Hamb. Russ.	37	„ —
Eng. Russen	—,—	„ —	Russ. in Z. R.	37	„ —
Fransche	55¼	„ —	„ Pap. „	—	„ —
Belgische	55¼	„ —	Pools. in Fl.	27½	„ —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,70	a	9,80
Oude Gerande Dukaten	» 5,60	»	5,70
Wigtige Souvereinen	» 11,65	»	11,75
» Pistolen	» 9,60	»	9,70
Stukken van 20 Francs	» 9,35	»	9,45
Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn	9½	a	10 pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	f 2,55	à	2,66
Stukken van 5 Francs	» 2,30	»	2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	»	2,70
Fransche	» 2,70	»	2,75
Pruissische Daalders	» 1,74	»	1,77
Zilver 1000 à 980	f —,—	a	—,—
» 900 » 700	» 104,20	»	104,70

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 15 Dec. J. W. Kernkamp, Valparaiso, Batavia.

HELVOET, 15 Dec. L. den Breems, Ardina, Bilbao, gesleept door de stoomboot Brouwershaven.

BATAVIA, 8 Okt. Rolufs, Telegraph, Amst. — 17 Okt. Huidekoper, Prins Frederik der Nederlanden, Amst.

UITGEZEILD:

HELVOET, 15 Dec. A. A. Kruisinga, Eensgezindheid, Constantinopel.

BATAVIA, 12 Okt. Young, St. Vincent, Nederland.

SAMARANG, 12 Okt. Post, Ardjoeno, Nederland.

SOERABAYA, 1 Okt. Fischer, Anna Maria Wilhelmina, Amst. — 2 Okt. Klein, Magdalena, id. — 8 Okt. de Boer, Henrica, id.

PASSAROEANG, 14 Okt. Sweys, Sara Johanna, Amst.

PATJITAN, 2 Okt. Venek, Neerl. Koning, Rotterd.

TJILATJAP, 8 Okt. Rijkens, Rabenhaupt, Amst.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 16 December in lading naar:

Manheim	A. Baudnin, Urania.
Ludwighaven, Manheim & Heilbron	J. B. Hanlein, Delphin.
Dusseldorp	A. Grenshauser, Erbherzog Johan.
Duisburg	J. Carlier, Merkuur.
Mainz	J. Ledekker, Main N°. 2.
Rijnhoogte.	KEULEN 14 Dec. 3 vt. 0 dm.

ADVERTENTIEN.

(3548) Heden beviel van eene *DOCHTER*, A. E. M. VAN STRAATEN, geliefde Echtgenoot van N. F. DANKELMAN.

AMSTERDAM, 15 December 1853.

(3539) Heden overleed in den ouderdom van bijna 53 jaren, na tijdig te zijn voorzien van de Heilige Sacramenten der stervenden, onze geliefde Tante, Mejufvrouw TEUNTJE ROKEBRAND, Weduwe den Heer E. K. RIGTER.

BLARICUM, 12 December 1853. — N. Jz. RIGTER. N. J. DE JONG.

(3547) Heden overleed na een smartelijk lijden, na voorzien te zijn geweest van de H. Sacramenten der Kerk, den Wel-Eerwaarden Heer ADRIANUS JACOBUS HENDRICUS COPPENS, Roomsch Katholiek Pastoor alhier.

VOGELENZANG, 14 December 1853. — C. J. SCHIEFBAAN, Executeur Testamentair.

(3545) Allen die iets te vorderen hebben van — schuldig zijn aan — of onder zich berustende hebben, met name Boek- of Plaatwerken, behoorende tot de nalatenschap van den Heer HERMAN JACQUES CONSTANT VAN NOUHUYS, gewoond hebbende en den 22 November 1853 overleden te Amsterdam, op den Singel bij de Oude Leliestraat, worden verzocht daarvan opgave te doen en de voorwerpen terug te bezorgen, vóór 15 Januarij 1854, ten kantore van den Notaris Mr. J. P. VAN ETTEN, op de Heerengracht bij het Reguliersplein, buurt Y, N°. 263 te Amsterdam.

Eene Weduwe van de Katholieke Godsdienst uit den deftigen stand, na jaren lang alles aangewend te hebben om in haar onderhoud en in dat van hare kinderen te voorzien, ziet zich door den nood gedwongen de hulp van eenige geloofsgenooten in te roepen. **TWEE HONDERD GULDEN** door geringe bijdragen van eenigen bijeengebragt, zullen haar en de hare kunnen *redden*. Mogt elk weldenkend mensch zich ook maar een oogenblik in haren toestand willen plaatsen, dan, gewis, zal de gevraagde en de zoo hoog noodige hulp niet geweigerd worden aan de waarlijk diep ongelukkige weduwe, omtrent welke men informatien kan bekomen bij den Zeer Eerw. Heer J. J. TEN DAM, Pastoor der St. Josephs-Kerk, den Heer Dr. J. W. CRAMER, Singel bij het Koningsplein en den Heer LENFRINK, Boekverkooper, Haarlemmerdijk bij de Eenhorensluis, die elke liefdegift, hoe gering ook, onder de Letter AAA in dank zullen in ontvangst nemen.

P. S. Het Muntbillet N°. 227593 is in dank ontvangen. (3529)

EENE DAME GENEZEN *van borstkwaal door de pillen van Holloway, na een lijden van twintig jaren.*

De agent voor den verkoop der Holloway's pillen in Nieuw Zuid-Wallis, schrijft in eenen brief aan den professor Holloway van onderscheidene buitengewone genezingen van borstziekten, welke in deze kolonie hebben plaats gehad door het gebruik dezer uitmuntende pillen; doch wel bijzonderlijk van eene dame aan de Razorbak wonende, welke sedert 20 jaren aan zware aamborstigheid leed, en diensvolgens niet in staat was, de allerminste inspanning van krachten te doen. Eindelijk gebruikte zij de pillen van Holloway en gevoelt zich nu, volgens hare eigene uitdrukking, in staat den Razorbakheuvel tot den top te bestijgen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: *Doosjes Pillen* à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 13.50, f 20,50.

Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 7.05, f 13.85, f 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtschestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. MILIUS te *Utrecht* en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.* (3330)

(3540) Bij den Boekhandelaar J. BEERENDONK, Heistoeg te Amsterdam, wordt uitgegeven en is mede te bekomen te 's Hage, bij de Gebr. VAN LANGENHUYSEN en te Rotterdam, bij J. A. VAN BELLE:

GOEDKOOP VLEESCH

MET

VRIJEN AANVOER VAN LEVENSMIDDELEN

of het doel van het Voorstel der NEGEN LEDEN van de Tweede Kamer bereikt, zonder de Voorgestelde afschaffing van den *Rijks-Accijns* op het Geslagt, door Dr. T. T. H. BEELEN, prijs . . . . 25 Cts.

Wordt niet in kommissie gezonden.

(3546) Voor Billijke Prijzen worden te Koop aangeboden:

2 Exempl. **DE GODSDIENSTVRIEND**, 16 deelen, van deel 54 tot en met deel 69 of jaargang 1845 tot en met 1852.

2 Exempl. **DE KATHOLIEK**, 16 deelen, van deel 7 tot en met deel 22 of jaargang 1845 tot en met 1852.

1 Exempl. **KATH. NED. STEMMEN**, 6 jaargangen van 1847 tot en met 1852.

1 Exempl. **L'UNIVERSITÉ CATHOLIQUE**, Recueil religieux, Philosophique, Scientifique et littéraire, tome 15, 16, 17 en 18 of jaargang 1843 en 44.

1 Exempl. **REVUE DE BRUXELLES**, etc., beginnende van Julij 1837 tot en met Decemb. 1841, 54 deeltjes.

1 Exempl. **SION**, eine stimme in der Kirche u. s. w. von HERBST und WITTMANN, 14 jaargangen van 1833 tot en met 1846 (van 1845 ontbreken een paar weeknommers.)

1 Exempl. **REPERTORIUM**, fur Katholisches leben u. s. w., jaargang 1841, 42 en 43, von BERNARD, ALLIOLI & HORTIG.

Allen ingenaaid bij deelen of jaargangen en zoo goed als nieuw. Te bevragen bij P. H. SAAN, Boekhandelaar te Groningen, mits brieven *franco*.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.